

12. АДАПТАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

А.С. Іванченко

І.В. Ковальчук, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Євроінтеграційні процеси в агропромисловому комплексі знаходяться на початковій стадії, є маловивченим та, відповідно, вимагають проведення подальшого дослідження теорії й методології інтеграції у секторальному аспекті.

Важливим аргументом інтеграції України в глобальну економіку є структура вітчизняного експорту, 13,8 % якого становлять сільськогосподарські продукти, 11,4 % — паливо і продукція гірничо-видобувної промисловості, 73,6 % — продукція переробної промисловості. В умовах світової аграрної кризи Україна може збільшити свою присутність на глобальному ринку як виробник продуктів харчування [1].

Підприємства українського АПК мають невикористаний конкурентний потенціал на ринках ЄС і зацікавлені в розвитку співпраці з Євросоюзом, зокрема, щодо запровадження європейських технологій виробництва і переробки сільськогосподарської продукції; у селекції та генетиці та інших сферах наукової діяльності, впровадження інноваційних технологій у виробництво; у галузі тваринництва та постачання на європейський ринок високоякісних продуктів харчування тваринного походження; у галузі розвитку біоенергетики, ведення органічного землеробства та зеленого туризму; щодо створення спільних підприємств по переробці сільськогосподарської сировини; щодо розбудови транспортної та логістичної інфраструктури доставки товарів на ринки ЄС [3].

Україна на відміну від ЄС не має чіткої, адекватної сучасним викликам та загрозам агропромислової політики. В контексті зростання ефективності спільної аграрної політики Євросоюзу, і, як наслідок, — ефективності аграрного сектору ЄС, для України все більшої актуальності набуває вирішення проблем відповідності стандартів безпеки та якості продуктів харчування вимогам СОТ та їх гармонізація із законами, нормативами й стандартами ЄС.

З метою мінімізації ризиків для аграрного сектору від створення ЗВТ між Україною та ЄС та удосконалення засад політики євроінтеграції доцільною є розробка програми адаптації українського АПК до умов євроінтеграції, головною метою якої є підготовка АПК до роботи в умовах спільного європейського ринку, а також супровід та корегування української аграрної політики, синхронізуючи внутрішні реформи та євроінтеграцію, а саме: підвищення якості середньострокового стратегічного та секторального індикативного планування й оперативного керівництва секторальними програмами; створення передумов для надання з боку ЄС фінансової підтримки програмних цілей українського уряду в аграрній сфері;

створення заохочувальних умов для інвестування та модернізації аграрного виробництва; формування нових характеристик якості та безпеки продуктів харчування; створення гарантій продовольчої безпеки; застосування кращих світових практик захисту аграрних ринків; реалізація принципів сталого розвитку сільськогосподарського виробництва та його екологізація; створення оперативної системи моніторингу, аналізу та прогнозування кон'юнктури аграрного ринку, забезпечення оперативної і реалістичної оцінки балансів попиту та пропозиції, залишків продовольства; забезпечення ефективної роботи Аграрного фонду як регулятора цінової ситуації на внутрішньому ринку сільськогосподарської продукції.

В контексті гармонізації українського законодавства з європейським необхідно кардинально удосконалити практику та процедури затвердження стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими аналогами; визнати неприйнятною політику зволікання із прийняттям відповідних стандартів та регуляторних норм, що перешкоджають виробникам експортувати аграрну продукцію на ринки розвинених країн; створити інтегровану систему державних органів або систему з одним контролюючим органом в державній системі контролю харчових продуктів [2].

Адаптація до нових стандартів і правил торгівлі, що неодмінно пов'язано з поглибленням відносин із ЄС у рамках зони вільної торгівлі, потребуватиме від українських виробників збільшення витрат у короткостроковій перспективі. Однак у довгостроковій перспективі це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності національної продукції і, як наслідок, закріпленню своїх позицій на внутрішньому ринку та збільшенню експорту на світові ринки. Крім того, українські споживачі матимуть доступ до більш якісних і дешевих продовольчих товарів. Здійснення реформ, які пов'язані з євроінтеграцією, посилять довіру іноземних компаній до української економіки, що буде сприяти припливу іноземних інвестицій в АПК України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Офіційний сайт Державного комітету зі статистики // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: можливості та виклики для України: Аналітична доповідь / І.В. Клименко, М.Г. Бугрій, — К.: НІСД, 2012. — 19 с.

3. Яценко О.М. Оцінка можливих економічних результатів інтеграції України в Європейський Союз // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. — Вип. 204, Т. 2. — С. 329-338.